

مجله دانشکده علوم اداری و اقتصاد دانشگاه اصفهان

سال نوزدهم، شماره ۱ (بهار ۱۳۸۶)

بورسی روش مدیریت سرمایه‌گذاری در بورس منطقه‌ای اصفهان در زمینه پیش-بینی بازار و انتخاب سهام

سید عباس هاشمی* اصغر حق شناس*

محمد ولایی‌گلی**

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۸/۲۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۴/۱۲

در سالهای اخیر توسعه بازار سرمایه به ویژه گسترش عملیات بورس اوراق بهادر کشور، مورد توجه خاص مسئولین امر بوده است. یکی از راههای گسترش بورس اوراق بهادر، راه اندازی بورس‌های منطقه‌ای در سطح کشور می‌باشد. در سال ۱۳۸۲ اولین بورس منطقه‌ای در شهر مشهد و سپس در اصفهان و شیراز و چندین کلان شهر دیگر تأسیس و شروع به کار نمودند. برای پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام توسط سرمایه‌گذاران روشهای مختلفی وجود دارد که مشهورترین آنها روش‌های تجزیه و تحلیل بنیادی، تجزیه و تحلیل تکنیکی و تجزیه و تحلیل پرتفولیو می‌باشد. هدف از این تحقیق بررسی میزان استفاده از روشهای مذکور توسط سرمایه‌گذاران در بورس‌های منطقه‌ای است. بدليل عدم دسترسی به کلیه سرمایه‌گذاران و بعضاً آشنا نبودن آنها با فنون و روشهای مورد استفاده برای پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام، لذا از تحلیل گران مالی شرکتهای سرمایه‌گذاری و کارگزاری به عنوان جایگزین آنها استفاده شده است. از آنجایی که بورس منطقه‌ای اصفهان از جمله اولین بورس‌های منطقه‌ای کشور می‌باشد، لذا از تحلیل گران شرکتهای سرمایه‌گذاری و کارگزاری که در این

* اعضای هیأت علمی گروه حسابداری و مدیریت دانشگاه اصفهان

**دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی-مالی دانشگاه اصفهان

بورس منطقه‌ای فعالیت می‌کند به عنوان جامعه آماری استفاده گردیده است. در این پژوهش از روش پرسشنامه‌ای برای جمع آوری داده‌ها استفاده شده است. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که تحلیل گران بورس منطقه‌ای اصفهان بر روای های سنتی یعنی تجزیه و تحلیل بنیادی و تکنیکی، نسبت به روش تجزیه و تحلیل پرتفولیو تأکید بیشتری دارند.

واژه‌های کلیدی: پیش‌بینی بازار، انتخاب سهام، تجزیه و تحلیل بنیادی، تجزیه و تحلیل تکنیکی و تجزیه و تحلیل پرتفولیو.

در بورس اوراق بهادر، مانند بسیاری از بازارها، افرادی فعالیت دارند که بر اساس آموخته‌های تجربی خود، مشورتهای زبانی، شایعات و جو بازار اقدام به معامله می‌نمایند، بی‌آنکه به ساختار بازار اشراف داشته باشند. از اصطلاحات رایج استفاده می‌کند، بی‌آنکه ریشه آنرا بدانند. در یک جمله می‌توان گفت غیر استاندارد عمل می‌کند. البته این بدین معنی نیست که نتایجی که آنها کسب می‌کنند، مطلوب نیست؛ بلکه تجارب آنها شخصی است و بعضًا قابل انتقال نیست، از این رو غیر استاندارد محسوب می‌شوند. اماکسانی که با دیدگاه روشی تر به بازار سهام می‌نگرند، معمولاً روش‌های خرید و فروش بصورت علمی و فنی را ترجیح می‌دهند.

سرمایه‌گذاران با رفتارهایی که به هنگام خرید یا فروش سهم از خود بروز می‌دهند، می‌توانند در رونق و رکود بازار بورس اوراق بهادر نقش بسیار مهمی ایفا نمایند. پیش‌بینی بازار و نحوه انتخاب سهام در بورس اوراق بهادر، یکی از مسایل مهم سرمایه‌گذاران در این گونه بازارهاست. اگر سرمایه‌گذاران از سطح آگاهی بالایی برخوردار بوده و به هنگام پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام که از حساسترین مراحل فرآیند سرمایه‌گذاری در اوراق بهادر می‌باشد، از روش‌های علمی استفاده نمایند، مسلماً بازار بورس اوراق بهادر می‌تواند عملکرد بهتری داشته و در نهایت رشد و توسعه اقتصادی فراهم گردد.

تصور بر این است که سرمایه گذاران حرفه‌ای از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام استفاده می‌کنند که جای بررسی دارد. سه روش عمده برای تجزیه و تحلیل سهام وجود دارد:

- ۱- تجزیه و تحلیل بنیادی(اصولی)^۱
- ۲- تجزیه و تحلیل تکنیکی(نموداری)^۲
- ۳- تجزیه و تحلیل پرتفولیو(پرتفوی)^۳

روش بنیادی(اصولی)، عبارتست از بررسی صورتهای مالی شرکتها و دیگر اطلاعات اقتصادی و مالی به منظور تعیین ارزش ذاتی شرکت. اساس روش بنیادی بر این فرض استوار است که یک سرمایه‌گذار باید برای خریدن سهام، وضع اقتصادی کشور، وضع صنعت مربوطه و وضع شرکت را تجزیه و تحلیل کند. در این روش، سهام تا وقتی بازدهی بالایی دارند و قیمت آنها کمتر از ارزش ذاتی شان می‌باشد، نگهداری می‌شوند و هنگامی که قیمت‌شان به بیش از ارزش ذاتی رسید به فروش می‌رسند.

روش تکنیکی(نموداری)، فرآیند تحلیل قیمت‌های تاریخی سهام در جهت تعیین قیمت‌های احتمالی آینده است. کاربرد روش نموداری بر این فرض گذاشته شده است که از طریق مطالعه رفتار قیمت و حجم معامله سهام در گذشته، می‌توان قیمت آینده آنها را تعیین کرد. بنابر این شخصی که از این روش استفاده می‌کند بر اساس تجزیه و تحلیل نمودار مربوط به حجم و قیمت سهام، سهام مورد نظر را خریداری می‌کند و یا بفروش می‌رساند (جهانخانی و پارسائیان، ۱۳۷۵).

پرتاب جامع علوم انسانی

-
- 1- Fundamental analysis
  - 2- Technical analysis
  - 3- Portfolio analysis

روش پرتفولیو، به بررسی سبد سهام بر اساس ریسک و بازده می‌پردازد. این روش بر دو فرض استوار است: بازار سرمایه کارا می‌باشد و اطلاعات مربوط به بازار و یکایک سهام در دسترس همه است (جهانخانی و پارسائیان، ۱۳۷۵).

بازار سرمایه ایران از آغاز شکل‌گیری بر پایه قانون تأسیس بورس اوراق بهادر مصوب اردیبهشت سال ۱۳۴۵، کم و بیش به داد و ستد دست دوم اوراق سهام عادی و در تالار بورس اوراق بهادر تهران محدود و منحصر بود. جهت سرمایه‌گذاری و امکان سازی مشارکت همه افراد در سراسر کشور برای سرمایه‌گذاری در بورس و ایجاد همترازی در رشد اقتصادی کشور، بورس‌های منطقه‌ای در ایران شروع به کار کردند (اداره مطالعات و بررسی‌های اقتصادی، ۱۳۷۹). بر اساس اطلاعات موجود پس از ایجاد بورس‌های منطقه‌ای تاکنون تحقیقی در زمینه روش‌های مورد استفاده تحلیل‌گران مالی بورس‌های منطقه‌ای و میزان استفاده از هر یک از آنها انجام نشده است. برای انجام این پژوهش از بین بورس‌های منطقه‌ای، بورس اصفهان با توجه به قدمت و حجم مبادلات در بین بورس‌های منطقه‌ای انتخاب شد. هدف اصلی از این پژوهش بررسی روش مدیریت سرمایه‌گذاری در بورس منطقه‌ای اصفهان در زمینه پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام می‌باشد.

پیشنهاد و تاریخچه موضوع پژوهش

همزمان با پیدایش بازارهای مالی بحث تحلیل بازار بوجود آمد. سرمایه‌گذاران برای اینکه نسبت به حفظ سرمایه‌گذاری خود در شرکتها مطمئن باشند و همچنین به منظور افزایش بازده و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری خود به تحلیل بازار برای انتخاب بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاری می‌پرداختند. بعد از پیدایش و ایجاد بازاری به نام بورس در کشورهای توسعه‌یافته، بحث تحلیل بازار سهام به میان آمد. در این بازار مشکل عدم شفافیت بازارهای قدیمی رفع شده بود و دارای مزایای بی‌شمار دیگری

نیز بود(مورفی^۱، ۱۳۸۴). قدیمی‌ترین تکنیک برای تحلیل بازار سهام، تکنیک بنیادی(اصولی) است که عبارت از: بررسی صورتهای مالی شرکتها و دیگر اطلاعات اقتصادی و مالی به منظور تعیین ارزش ذاتی شرکت می‌باشد(جهانخانی و پارسائیان، ۱۳۷۵).

در سال ۱۸۸۲ چارلز داو^۲ به همراه شریک تجارتی ادوارد جونز^۳، کمپانی داو جونز^۴ را تأسیس کرد. اونظریاتش را در قالب مقالاتی برای مجله وال استریت ارایه می‌کرد. امروزه با گذشت بیش از یک قرن، اغلب تحلیل‌گران تکنیکی و محققان بازار سرمایه عقیده دارند که پایه واساس آنچه امروزه به عنوان تحلیل تکنیکی شناخته می‌شود در واقع همان نظریه‌هایی است که توسط داو ارایه شده است(مورفی، ۱۳۸۴).

بعد از آن تحقیقات فراوانی در مورد مؤثر بودن هریک از روش‌های تحلیل بازار انجام شد. گروسمن و استیگلتز^۵ (۱۹۷۶)، تحقیقی بر روی بازار مبادلاتی ارز انجام دادند. نتایج آن تحقیق نشان داد که تحلیل تکنیکی می‌تواند قیمت‌های تعادلی را در بازار مبادلاتی ارز را تعیین نماید. نتایج تحقیقات آن دو توسط فرانکل و فروت^۶ (۱۹۸۶)، و آلن و تیلور^۷ (۱۹۸۹)، تأیید شد. اوکن و کارت^۸ (۱۹۹۰)، با تحقیقی که در بازار سهام امریکا انجام دادند به این نتیجه رسیدند که در بازار سهام بیشتر از تکنیک بنیادی(اصولی) استفاده می‌شود و تجزیه و تحلیل تکنیکی در رتبه دوم قرار

1- Murphy

4- Dow Jones CO.

7- Allen & Taylor

2- Charl Dow

5- Grossman & Stiglitz

8- Auken & Carter

3- Edward Jones

6- Frankle & Froot

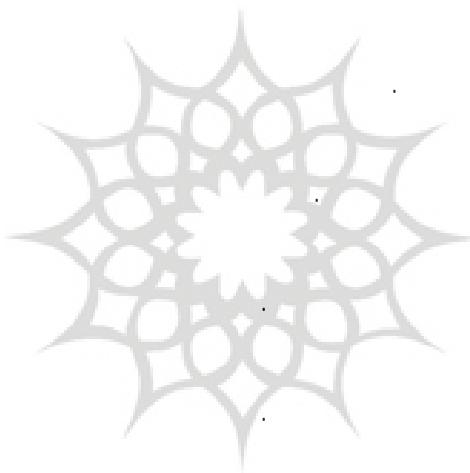
دارد. اگر چه استفاده از تجزیه و تحلیل تکنیکی در بازار سرمایه داری با کارآیی ضعیف مورد شک و تردید است، اما در عمل سرمایه‌گذاران حرفه‌ای علاقه خاصی به استفاده از تجزیه و تحلیل تکنیکی دارند. در مورد مفید بودن استفاده از تکنیکهای بنیادی در تحلیل بازار سهام مطالعات زیادی انجام شده است. مقالات اخیر نشان می‌دهد که بازده ماهانه، سه ماهه و سالانه می‌تواند با استفاده از تجزیه و تحلیل نسبت E/P (قیمت به درآمد هر سهم)، بازده سود سهام، متغیرهای اقتصادی و شرایط ویژه بنگاه پیش‌بینی نمود. این یافته‌ها در بعضی از زمینه‌ها از شکل نیمه قوی فرضیه بازار کارآ تخطی می‌کند.

ونگ و چیونگ^۱ (۱۹۹۹)، در تحقیقی تحت عنوان "روش مدیریت سرمایه گذاری در هنگ کنگ: انتخاب سهام و پیش‌بینی بازار" به بررسی روش مدیریت سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار هنگ کنگ پرداخته‌اند. این تحقیق بدنبال دستیابی به دو هدف بوده است: شناسایی رویه جاری تحلیل گران مالی در تحلیل سهام در بورس هنگ کنگ و بررسی عوامل تأثیر گذار بر اهمیت نسبی فنون تحلیل سهام در این بورس. برای جمع آوری داده‌ها در این تحقیق از پرسشنامه استفاده شده است. پاسخگویان از کارگزاران بورس، شرکتهای سرمایه گذاری و بانکهای تجاری/ سرمایه گذاری انتخاب شده‌اند و از آنان خواسته شده است که اهمیت نسبی هر یک از تکنیک‌های مورد استفاده در پیش‌بینی بازار و انتخاب سهام را مشخص کنند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرستال جامع علوم انسانی

نتایج آن تحقیق نشان می دهد که تحلیل گران هنگ کنگی بیشتر از تجزیه و تحلیل بنیادی و نموداری برای پیش بینی بازار استفاده می کنندو در مقوله انتخاب سهام روشهای تجزیه و تحلیل بنیادی دارای بالاتری رتبه از نظر اهمیت نسبی است و تجزیه و تحلیل نموداری و تجزیه و تحلیل پرتفولیو به ترتیب دارای رتبه های بعدی هستند. همچنین هر گروه از پاسخگوییان ترجیحات متفاوت در استفاده از تکنیک ها برای تحلیل سهام دارند.

همچنین تحلیل گران از تکنیکهای متفاوتی در پیش بینی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت استفاده می کنند. تحلیل گران با تجربه شرکتهای بین المللی فعال در هنگ کنگ، اتکای بیشتری بر تحلیل بنیادی دارند. در حالیکه مراکز کارگزاری تمایل بیشتری به استفاده از روش تحلیل تکنیکی دارند. در ایران تحقیقات زیادی در زمینه مورد پژوهش انجام نشده است، اما نزدیک ترین تحقیق در این زمینه به شرح زیر می باشد: توکلی (۱۳۸۳)، تحقیقی تحت عنوان "بررسی رفتار مدیران سرمایه گذاری و تحلیل گران مالی در مورد پیش بینی بازار و انتخاب سهام در بازار بورس تهران" انجام داده است. در این تحقیق از پرسشنامه برای جمع آوری داده ها استفاده شده است که جامعه آماری آن کارگزاران بورس، تحلیل گران مالی شرکتهای سرمایه گذاری و مشاوران سرمایه گذاری بانکهای تجاری می باشد و از آنها خواسته شده است تا اهمیت نسبی هر یک از تکنیکهای مهم مورد استفاده برای پیش بینی بازار و انتخاب سهام را مشخص نمایند. تعداد افراد نمونه در این تحقیق ۳۷ نفر می باشند. نتایج آن تحقیق نشان داد که تحلیل گران مالی و مدیران سرمایه گذاری در بورس تهران تاکید بیشتری بر استفاده از تکنیک تجزیه و تحلیل بنیادی نسبت به تکنیک تجربیه و تحلیل تکنیکی برای پیش بینی بازار و انتخاب سهام دارند.

تحقیق حاضر با استفاده از روش کتابخانه‌ای و روش میدانی از طریق پرسشنامه انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه کارگزاران دارای مجوز فعالیت در بورس اوراق بهادار اصفهان و همچنین تحلیل‌گران و مدیران مالی شرکتهای سرمایه‌گذاری پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار وفعال در اصفهان می‌باشد.

در این پژوهش جهت تعیین حجم نمونه یک مطالعه مقدماتی با توزیع پرسشنامه بین ۳۰ نفر از کارگزاران بورس و تحلیلگران و مدیران مالی شرکتهای سرمایه‌گذاری در اصفهان انجام شد که از این طریق با برآورد واریانس نمونه اولیه در سطح اطمینان ۹۵ درصد حجم نمونه از طریق فرمول زیر محاسبه گردید(سرابی، ۱۳۷۲):

$$n = \frac{Nt^2 s^2}{Nd^2 + t^2 s^2} \quad (1-۳)$$

که در رابطه مذکور :

n = حداقل حجم نمونه

s^2 = پیش برآورد واریانس

N = حجم جامعه

t = سطح اطمینان که در این تحقیق ۹۵ درصد مدل نظر بوده و برابر ۱/۹۶ است .

d = دقت احتمالی مطلوب ، (۰/۰۵۵) می باشد.

با توجه به رابطه فوق حداقل حجم نمونه تعداد ۳۳ بدست آمد .

در این پژوهش برای تعیین اعتبار^۱ و پایایی^۲ پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. از آنجایی که ضریب مذکور ۰/۹۹ بدست آمده است، لذا می توان پرسشنامه مورد استفاده را دارای پایایی دانست.

پرسشنامه مورد استفاده در این پژوهش از دو بخش سوالات عمومی و

سوالات تخصصی تشکیل شده است:

الف- سوالات عمومی: این بخش شامل ۵ سوال در مورد مشخصات عمومی حاوی سوالاتی در مورد جنسیت، سن، سازمان، تحصیلات و تجربه پاسخگویان می باشد که در تجزیه و تحلیل اطلاعات از آنها استفاده شده است.

1-Validity

2-Reliability

ب- سوالات تخصصی: این بخش شامل ۷۶ سوال می باشد که این سوالات را نیز می توان به دو قسمت تقسیم کرد: سوالات مرتبط با پیش بینی بازار سهام و سوالات مربوط به انتخاب سهام.

پرسشنامه به سه دسته از تکنیک ها، شامل تجزیه و تحلیل بنیادی، تجزیه و تحلیل تکنیکی و تجزیه و تحلیل پرتفولیو مرکز می کند، علاوه بر تکنیکهای فوق یک گرینه تحت عنوان "سایر تکنیکها" آورده شده است که شامل نظرات و گزارشهاي کارشناسان و عقاید و نظرات عمومی و سایر روشهای مورد استفاده توسط پاسخ‌گویان است. هر یک از تکنیکهای فوق مشتمل بر تکنیک های زیر می باشد:

۱ . تجزیه و تحلیل بنیادی که شامل تجزیه و تحلیل اقتصادی(بازار و صنعت)، تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی بنگاه، تجزیه و تحلیل نسبت P/E (صنعت ، بنگاه و بازار)، تجزیه و تحلیل بازده سود سهام (صنعت و بنگاه)، تجزیه و تحلیل ارزش ویژه بنگاه و تجزیه و تحلیل وجوده تنزیل شده سود می باشد.

پژوهشکاو علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

۲. تجزیه و تحلیل تکنیکی که شامل تجزیه و تحلیل نموداری، تجزیه و تحلیل شاخصهای روندو بررسی شاخصهای تکنیکی افزایش، کاهش بیش از حد قیمت است.
۳. تجزیه و تحلیل پرتفولیو که شامل تجزیه و تحلیل انحراف بازده سرمایه‌گذاری، تجزیه و تحلیل رابطه بازده و بتای بنگاه و تجزیه و تحلیل شبیه سازی می‌باشد.
- در این تحقیق تکنیک‌های مذکور درچهار بخش به شرح زیر گروه بندی می‌شوند:
- تکنیک‌های مورد استفاده در پیش‌بینی کوتاه مدت (کمتر از یک ماه)
  - تکنیک‌های مورد استفاده در پیش‌بینی میان مدت (بین یک تا شش ماه)
  - تکنیک‌های مورد استفاده در پیش‌بینی بلند مدت بازار (بیش از شش ماه)
  - تکنیک‌های مورد استفاده برای انتخاب سهام.

جدول ۱: ویژگیهای مشارکت کنندگان در تحقیق

درصد	فراوانی	ویژگیهای مشارکت کنندگان در تحقیق
۸۱/۸	۲۷	۱. جنسیت الف- مرد ب- زن
۱۸/۲	۶	
۵۱/۵	۱۷	۲- سن الف- کمتر از ۳۱ سال ب- ۳۱ تا ۴۰ سال ج- ۴۱ تا ۵۰ سال د- بیشتر از ۵۰ سال
۲۷/۳	۹	
۱۵/۲	۵	
۷/۱	۲	
۳۶/۴	۱۲	۳- سابقه سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار الف- ۰ تا ۲ سال ب- ۳ تا ۵ سال ج- ۶ تا ۱۰ سال د- بیشتر از ۱۰ سال
۲۷/۳	۹	
۲۴/۲	۸	
۱۲/۱	۴	
۸۴/۸	۲۸	۴- نوع سازمانی که در آن فعالیت می‌کنید الف- کارگزاری بورس ب- شرکت سرمایه‌گذاری
۱۵/۲	۵	
۳۱/۴	۱۲	۵- رشته تحصیلی الف- مدیریت ب- اقتصاد ج- حسابداری د- فنی مهندسی ه- علوم پایه
۳۰/۳	۱۰	
۱۸/۲	۶	
۹/۱	۳	
۷/۱	۲	

پردیس کاوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

•

انحراف معيار	متغيرات ميانگين	بسivar زياد	زياد	متوسط	كم	بسivar كم	آمilar توصيفي	
/	/							P/E
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/				
/	/							P/E
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			
/	/							P/E
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			
/	/							
		/	/	/	/			

سوالات	آمار توصیفی	بسیار کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	میانگین معیار	انحراف معیار
۱-۳- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در صنعت	فراآنی	۷	۴	۱۰	۱۲	۳/۸۱۸۲	۱/۱۵۷۹
	درصد	۰	۲۱/۲	۱۲/۱	۳۰/۳		
۲-۳- تجزیه و تحلیل بازده سود سهام صنعت	فراآنی	۴	۲	۶	۱۲	۳/۶۰۶۱	۱/۴۳۴۸
	درصد	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۸/۲	۳۹/۴		
۳-۳- تجزیه و تحلیل اقتصادی صنعت	فراآنی	۰	۳	۱۳	۱۳	۴/۰۹۰۹	۰/۹۴۷۴
	درصد	۹/۱	۹/۱	۱۸/۲	۳۹/۴		
۴-۳- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در بنگاه	فراآنی	۴	۴	۱۰	۶	۳/۳۶۳۶	۱/۳۴۲۰
	درصد	۱۲/۱	۱۲/۱	۳۰/۳	۱۸/۲		
۵-۳- تجزیه و تحلیل بازده سود سهام بنگاه	فراآنی	۱	۳	۱۰	۱۲	۳/۹۳۹۴	۱/۱۱۶۳
	درصد	۹/۱	۹/۱	۱۸/۲	۳۰/۳		
۶-۳- تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی بنگاه	فراآنی	۳	۴	۱۳	۹	۳/۶۳۶۴	۱/۲۷۰۲
	درصد	۹/۱	۹/۱	۱۲/۱	۳۹/۴		
۷-۳- تجزیه و تحلیل ارزش ویژه بنگاه	فراآنی	۴	۴	۶	۳	۳/۶۹۷۰	۱/۴۸۹۲
	درصد	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۸/۲	۹/۱		
۸-۳- تجزیه و تحلیل وجوده توزیل شده سود	فراآنی	۰	۳	۷	۷	۴/۲۷۷۲۷	۱/۰۰۸۴
	درصد	۹/۱	۹/۱	۱۲/۱	۲۱/۲		
۹-۳- تجزیه و تحلیل اقتصادی بازار	فراآنی	۱	۷	۶	۱۲	۳/۶۳۶۴	۱/۲۷۰۲
	درصد	۲۱/۲	۲۱/۲	۱۸/۲	۳۶/۴		
۱۰-۳- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در بازار	فراآنی	۴	۳	۱۳	۱۰	۳/۶۶۶۷	۱/۳۳۸۵
	درصد	۱۲/۱	۹/۱	۹/۱	۳۹/۴		
۱۱-۳- تجزیه و تحلیل شاخصهای تکنیکی روند	فراآنی	۶	۷	۱	۱۰	۳/۲۷۷۲۷	۱/۵۲۶۲
	درصد	۱۸/۲	۲۱/۲	۳۰/۳	۲۷/۳		
۱۲-۳- بررسی شاخصهای تکنیکی افزایش و کاهش بیش از حد قیمت	فراآنی	۱	۴	۶	۴	۳/۶۰۶۱	۰/۹۶۶۲
	درصد	۳/۱	۱۲/۱	۱۸/۲	۵۴/۵		
۱۳-۳- تجزیه و تحلیل نموداری	فراآنی	۳	۳	۵	۹	۳/۶۶۶۷	۱/۲۴۱۶
	درصد	۹/۱	۹/۱	۱۵/۲	۳۹/۴		

سوالات	آمار توصیفی	بسیار کم	متوسط کم	زیاد میانگین	انحراف معیار
۱-۴- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در صنعت	فراآنی	۴	۱۰	۱۱	۱/۰۱۵۰ ۲/۶۹۷۰
	درصد	۱۲/۱	۳۰/۳	۳۶/۴	۳/۱۸/۲
۲-۴- تجزیه و تحلیل بازده سود سهام صنعت	فراآنی	۰	۶	۱۳	۱/۰۳۳۵ ۳/۴۵۴۵
	درصد	۰	۱۸/۲	۳۹/۴	۲۱/۲ ۲۱/۲
۳-۴- تجزیه و تحلیل اقتصادی صنعت	فراآنی	۱	۴	۱۰	۱/۰۳۳۵ ۳/۵۴۵۵
	درصد	۳	۱۲/۱	۳۰/۳	۱۸/۲ ۳۶/۴
۴-۴- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در بنگاه	فراآنی	۴	۳	۶	۱/۱۹۷۳ ۳/۳۹۳۹
	درصد	۱۲/۱	۹/۱	۱۸/۲	۴/۸/۵ ۴/۸/۵
۵-۴- تجزیه و تحلیل بازده سود سهام بنگاه	فراآنی	۰	۳	۷	۰/۷۹۰۵ ۴
	درصد	۰	۳	۲۱/۲	۴/۸/۵ ۴/۸/۵
۶-۴- تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی بنگاه	فراآنی	۱	۳	۶	۰/۸۹۲۹ ۳/۸۷۸۸
	درصد	۳	۳	۱۸/۲	۵/۴/۵ ۱۸/۲
۷-۴- تجزیه و تحلیل ارزش ویژه بنگاه	فراآنی	۳	۳	۷	۱/۲۰۱۳ ۳/۵۴۵۵
	درصد	۹/۱	۹/۱	۲۱/۲	۳۹/۴ ۳۹/۴
۸-۴- تجزیه و تحلیل وجوه تنزیل شده سود	فراآنی	۴	۷	۱۰	۱/۱۲۸۱ ۳/۰۹۰۹
	درصد	۱۲/۱	۱۲/۱	۳۰/۳	۱۸/۲ ۱۸/۲
۹-۴- تجزیه و تحلیل اقتصادی بازار	فراآنی	۱	۶	۶	۱/۰۳۴۴ ۳/۴۸۴۸
	درصد	۳	۳	۱۸/۲	۴/۸/۵ ۴/۸/۵
۱۰-۴- تجزیه و تحلیل نسبت P/E در بازار	فراآنی	۳	۷	۱۰	۱/۱۲۸۱ ۳/۰۹۰۹
	درصد	۹/۱	۹/۱	۳۰/۳	۳۰/۳ ۳۰/۳
۱۱-۴- تجزیه و تحلیل انحرافات بازده سرمایه‌گذاری	فراآنی	۶	۱۳	۸	۱/۱۷۵۸ ۲/۵۱۵۲
	درصد	۱۸/۲	۱۸/۲	۳۹/۴	۹/۱ ۹/۱
۱۲-۴- تجزیه و تحلیل رابطه بازده و بتای بنگاه	فراآنی	۶	۱۴	۶	۱/۰۹۲۳ ۲/۴۵۴۵
	درصد	۱۸/۲	۲۲/۴	۱۸/۲	۱۸/۲ ۱۸/۲
۱۳-۴- استفاده از شبیه سازی	فراآنی	۸	۱۵	۷	۰/۹۰۵۵ ۲/۱۵۱۵
	درصد	۲۴/۲	۴۵/۰	۲۱/۲	۹/۱ ۹/۱
۱۴-۴- تجزیه و تحلیل شاخصهای تکنیکی روند	فراآنی	۴	۳	۹	۱/۲۷۳۲ ۳/۳۹۳۹
	درصد	۱۲/۱	۹/۱	۲۷/۳	۳۰/۳ ۳۰/۳
۱۵-۴- بررسی شاخصهای تکنیکی افزایش و کاهش بیش از حد قیمت	فراآنی	۰	۰	۱۰	۱/۰۳۳۵ ۳/۵۴۵۵
	درصد	۰	۱۸/۲	۳۰/۳	۲۱/۲ ۳۰/۳
۱۶-۴- تجزیه و تحلیل نموداری	فراآنی	۱	۴	۱۰	۱/۰۳۳۵ ۳/۵۴۵۵
	درصد	۳	۱۲/۱	۳۰/۳	۱۸/۲ ۳۶/۴

فرضیه اصلی اول: تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از تکنیک‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند.

از پاسخ‌های نمونه آماری بورس منطقه‌ای اصفهان به سوالات شماره ۱-۱ تا ۱۳-۱ و سوالات ۱-۲ تا ۱۳-۳ و سوالات ۱-۳ تا ۱۳-۳ پرسشنامه، برای آزمون این فرضیه استفاده گردید؛ پاسخ‌های نمونه آماری به این سوالات در جداول ۲، ۳ و ۴ آورده شده است.

در این آزمون فرضیه آماری به صورت زیر بیان گردید:

$$\begin{cases} \mu_1 \leq \mu_0 : H_0 \\ \mu_1 > \mu_0 : H_1 \end{cases}$$

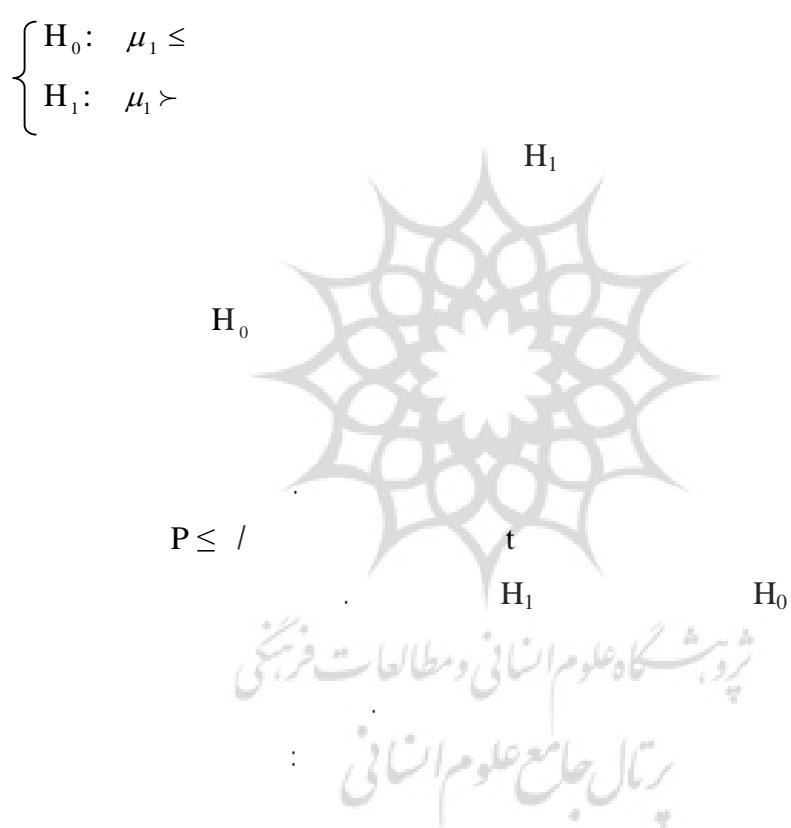
برای آزمون این فرضیه، فرض H_1 به این صورت بیان می‌شود که میانگین نمره پاسخ‌های مربوط به میزان استفاده از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام توسط تحلیل گران بورس منطقه‌ای اصفهان بزرگتر از ۳ است یعنی تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند و فرض H_0 که میانگین نمره پاسخ‌های مربوط به میزان استفاده از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام توسط تحلیل گران بورس منطقه‌ای اصفهان کوچکتر یا برابر با ۳ است یعنی تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده نمی‌کنند.

با توجه به جدول ۶ مقدار ۰.۰۵ مشاهده شده در سطح $P \leq 0.05$ معنی دار بوده، فرض H_0 رد و فرض مقابل یا H_1 تایید می‌گردد. بنابراین با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند.

:

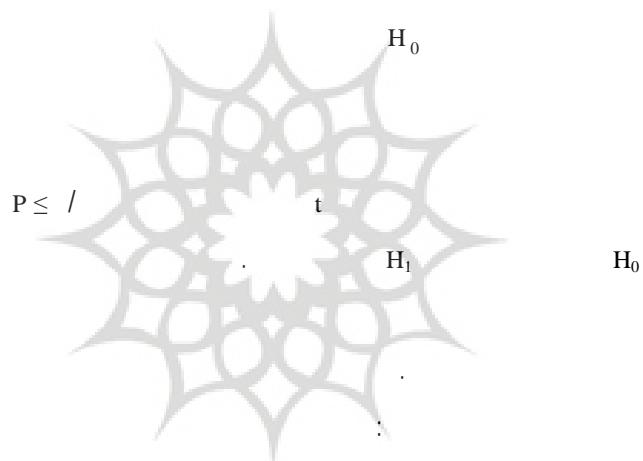
P	درجه آزادی	t	میانگین	فرضیه
۰/۰۰۳	۳۲	۳/۱۸۶	۳/۵۶۸۸	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش‌های علمی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند.
۰/۰۰۲	۳۲	۳/۴۴۷	۳/۶۰۶۱	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش تجزیه و تحلیل بنیادی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند.
۰/۰۲۴	۳۲	۲/۳۶۵	۳/۴۴۴۴	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش تجزیه و تحلیل تکنیکی برای پیش‌بینی بازار سهام استفاده می‌کنند.
۰/۱۲۸	۳۲	۱/۵۶۲	۳/۲۳۶۷	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش‌های علمی برای انتخاب سهام استفاده می‌کنند.
۰/۰۱۳	۳۲	۲/۶۱۹	۳/۴۱۸۲	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش تجزیه و تحلیل بنیادی برای انتخاب سهام استفاده می‌کنند.
۰/۰۰۴	۳۲	۳/۱۲۶	۳/۴۹۴۹	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش تجزیه و تحلیل تکنیکی برای انتخاب سهام استفاده می‌کنند.
۰/۰۰۰	۳۲	-۴/۰۱۳	۲/۳۷۳۷	تحلیل گران مالی بورس منطقه‌ای اصفهان از روش تجزیه و تحلیل پرتفولیو برای انتخاب سهام استفاده می‌کنند.

پایانی علوم انسانی

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 \leq \\ H_1: \mu_1 > \end{cases}$$

H_l

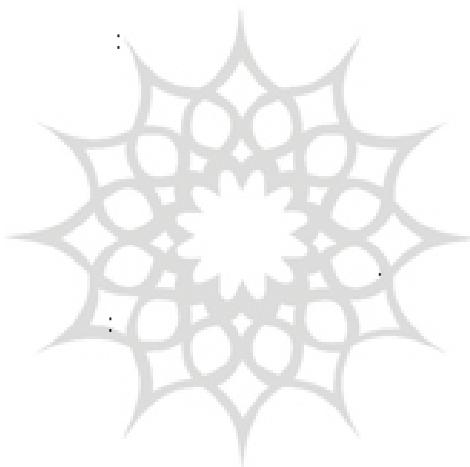
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برتری جامع علوم انسانی

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 \leq \\ H_1: \mu_1 > \end{cases}$$

H₁

H₀

$$P \leq / t . H_0$$

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 \leq \\ H_1: \mu_1 > \end{cases}$$

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

H₀

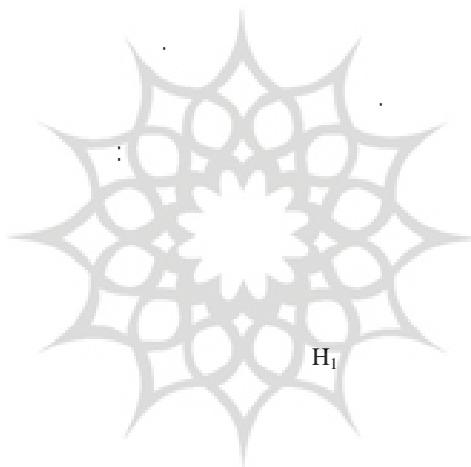
H_0

$P \leq /$

t

H_1

$$\left\{ \begin{array}{l} H_0: \mu_1 \leq \\ H_1: \mu_1 > \end{array} \right.$$

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

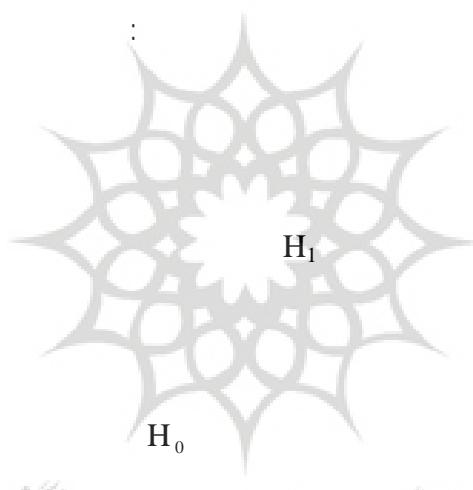
پرستال جامع علوم انسانی

$P \leq /$

H_1

H_0

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 \leq \\ H_1: \mu_1 > \end{cases}$$

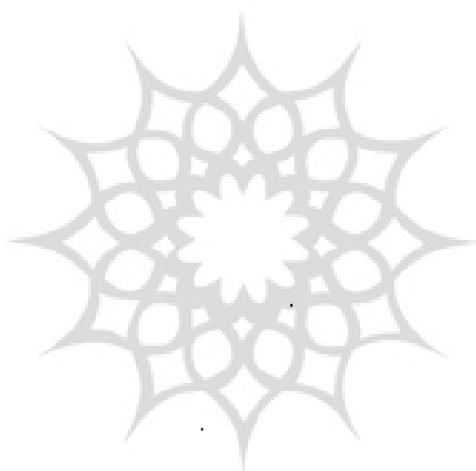
پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرستال جامع علوم انسانی

$P \leq /$

t

H_0

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
بریال جامع علوم انسانی

محدودیت های پژوهش

- ۱) کوتاه بودن دوره نمونه گیری از جمله محدودیت های تعمیم نتایج این پژوهش به دوره های آتی است.
- ۲) محدودیت ذاتی جمع آوری داده ها از طریق پرسشنامه می تواند دقیق نتایج این پژوهش را کاهش دهد.
- ۳) این پژوهش در بورس منطقه ای اصفهان انجام شده و برای تعمیم نتایج آن به سایر بورس های منطقه ای باید با احتیاط عمل نمود.

پیشنهادهای کاربردی پژوهش

(

(

- ۱- اداره مطالعات و بررسی های اقتصادی، (۱۳۷۹). طرح گزینه های منطقه ای و بازار فرا منطقه ای اوراق بهادر : الگویی برای گسترش پوشش جغرافیایی بازار سرمایه در ایران، گزارش شماره ۰۵۰۰۸۰، ۲۷۹۰، تهران، سازمان بورس اوراق بهادر.
- ۲- توکلی، محمد، (۱۳۸۳). بررسی رفتار مدیران سرمایه گذاری و تحلیل گران مالی در مورد پیش بینی بازار و انتخاب سهام در بازار بورس تهران. مجموعه مقالات دومین کنفرانس بین المللی مدیریت ، جلد اول، ۴۰۸-۳۹۷، تهران، مرکز فرهنگی و هنری آبteen.
- ۳- جهانخانی، علی و علی پارسائیان. (۱۳۷۵)، بورس اوراق بهادر، تهران، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
- ۴- سرایی، حسین، (۱۳۷۲)، مقدمه ای بر نمونه گیری در تحقیق، تهران، انتشارات سمت.
- ۵- مورفی، جان. جی، (۱۳۸۴)، تحلیل تکنیکال در بازار سرمایه، ترجمه: فراهانی فرد، کامیار و قاسمیان لنگرودی ، رضا. تهران: نشر چالش.
- 6- Allen, H. & Taylor, P. (1989). Chart analysis and the foreign exchange market. **Bank of England Bulletin**. November, pp547-51.
- 7- Carter, R. B. & Van Auken H. E. (1990). Security analysis and portfolio management: A survey and analysis. **Journal of Portfolio Management**.16, pp81-85.

- 8-Frankel, J. & Froot, K. (1990). The rationality of the foreign exchange rate: Chartists and fundamentalists and trading in the foreign exchange market. *American Economic Review*. 80, pp181-5.
- 9-Wong, M. C. & Cheung, Y. (1999). The practice of investment management in Hong Kong: Market forecasting and stock selection. Omega , August, pp 451-465.

